

Wykrywanie ilości oczek na kostkach

Autorzy:

Patryk Chmielecki 145190 I7.1

Bartek Demut 145324 I7.1

Kod źródłowy:

https://github.com/Chmielek2137/KCK_Obrazy

Wstęp

Celem projektu było zaimplementowanie mechanizmu wykrywania liczby oczek na kostkach znajdujących się na zdjęciach. Algorytm wykrywa kostki które znajdują się na fotografii, oznacza je prostokątem oraz wyświetla w ich pobliżu liczbę oczek która się na nich znajduje.

Opis działania algorytmu

Program został w całości wykonany w języku python z wykorzystaniem biblioteki OpenCV w celu przetwarzania obrazów.

Algorytm przetwarza obraz i wykrywa oczka na kostkach wykonując kolejne kroki:

- Wczytanie zdjęcia w odcieniach szarości
- Zastosowanie filtru Gaussa dla przetwarzanego obrazu
- Konwersję obrazu do postaci binarnej z wykorzystaniem wartości progowej wyznaczonej metodą Otsu
- Znalezienie konturów oraz ich hierarchii na zdjęciu przy wykorzystaniu funkcji findContours() z biblioteki OpenCV
- Znalezieniu minimalnego prostokąta przybliżającego kształt każdego znalezionego konturu
- Wyznaczenia współczynnika proporcji obrazu i odrzuceniu tych znalezionych prostokątów których współczynnik proporcji jest zbyt duży lub zbyt mały co oznacza że zbytnio odbiegają kształtem od kształtu kostki
- Nałożenia na zdjęcie obrysów prostokątów których współczynnik proporcji mieści się w zadanym przedziale
- Wykorzystaniu hierarchii konturów w celu znalezienia takich, w których znajduje się od jednego do sześciu innych które są kropkami oraz zliczenie oczek
- Nałożeniu na obraz liczby znalezionych oczek

Prześledzimy proces przetwarzania dla przykładowej fotografii przedstawionej poniżej.

Pierwszy etap polega na zastosowaniu filtra Gaussa (po lewej) a następnie zmianie obrazu wejściowego na postać binarną wyznaczając wartość progową metodą Otsu (po prawej).

Kolejnym krokiem było wyznaczenie konturów oraz naniesienie ich na obraz. Kontury wyznaczone są przy pomocy funkcji `findContours()` z biblioteki OpenCV wraz z hierarchią konturów. Następnie w pętli dla każdego z konturów wyznaczany najmniejszy prostokąt okalający kontur przy pomocy funkcji `minAreaRect()` oraz współczynnik proporcji każdego z prostokątów. Kolejnym krokiem jest wyznaczenie współrzędnych wierzchołków każdego z prostokątów przy pomocy funkcji `boxPoints()`. W tym miejscu jest także wyznaczane miejsce w którym znajdzie się wyświetlona liczba oczek jeśli okaże się że w danym prostokącie znajduje się kostka. Potem sprawdzany jest współczynnik proporcji prostokąta okalającego przetwarzany kontur i w przypadku gdy jest zbyt różny od współczynnika proporcji kwadratu, tzn. mniejszy od 0,7 lub większy od 1,3, oznaczamy go jako nie spełniający kryteriów i przechodzimy do kolejnej iteracji pętli. W przeciwnym przypadku rysowany jest prostokąt na zdjęciu wynikowym.

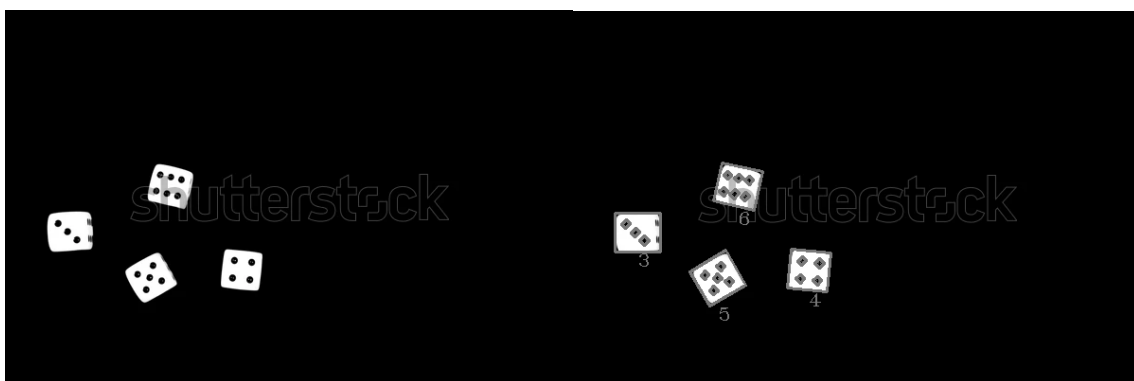
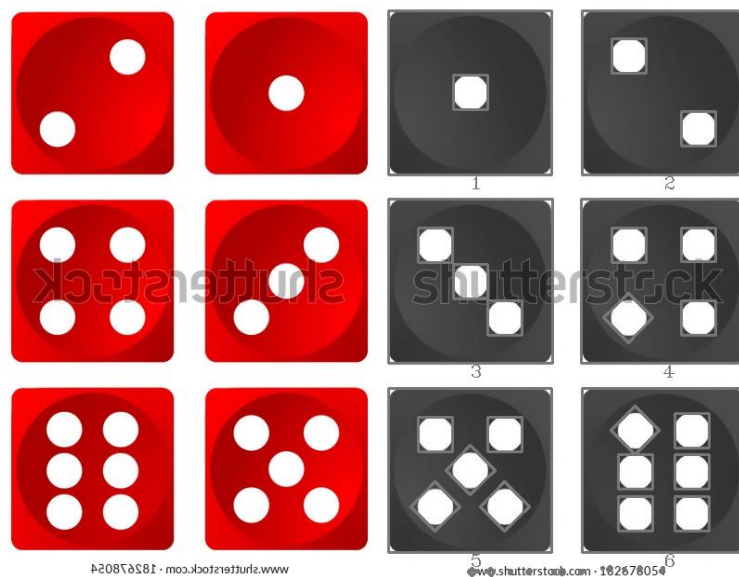
Następnym krokiem jest sprawdzenie ile innych konturów znajduje się w każdym z wyznaczonych konturów. W tym celu wykorzystujemy wcześniej przygotowaną tablicę w której oznaczyliśmy prostokąty okalające których współczynnik proporcji nie spełnia przyjętych przez nas założeń i hierarchię konturów. Sprawdzamy dla każdego z konturów czy jego prostokąt okalający spełnia założenia co do współczynnika proporcji, jeśli tak to z tablicy hierarchii odczytujemy ostatnią pozycję która oznacza indeks konturu w którym się znajduje i w tablicy tymczasowej inkrementujemy wartość znajdującą się pod odczytanym indeksem.

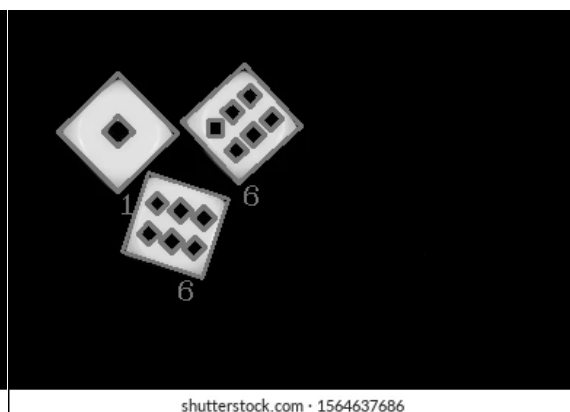
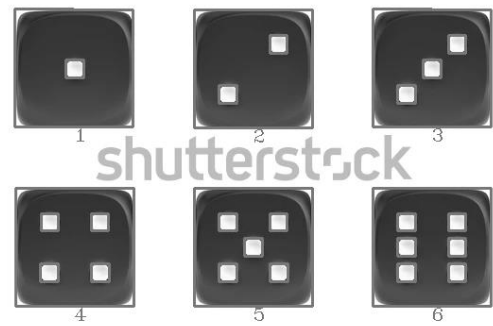
Ostatnim krokiem jest sprawdzenie dla każdego z konturów czy ilość innych konturów które się w nim znajdują mieści się w zakresie od jednego do sześciu. Jeśli tak to w pobliżu danego konturu wypisujemy liczbę tych konturów ponieważ możemy przypuszczać że dany kontur to kontur szukanej kostki.

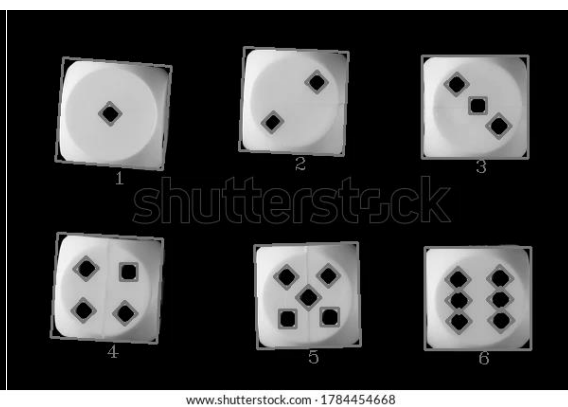
Wyniki uzyskane przez program i analiza skuteczności

Skuteczność algorytmu dla każdego ze zdjęć wyznaczana jest jako stosunek kostek rozpoznanych do nierozpoznanych. Kostka uznawana jest jako rozpoznana poprawnie jeśli algorytm był w stanie ją rozpoznać oraz poprawnie określić liczbę oczek na niej. W przeciwnym wypadku uznawana jest jako nierozpoznana. Skuteczność dla całej klasy wyliczana jest jako średnia arytmetyczna ze skuteczności dla każdego ze zdjęć.

- Przykładowe wyniki dla łatwych obrazów

Kostki na jednorodnym tle, odrzuńającym się od koloru kostek są z łatwością rozpoznawane. Trudnością też nie jest zazwyczaj lekkie pochylenie kostki.

Dla tego zestawu danych wejściowych algorytm uzyskuje stu procentową skuteczność. Na każdym z obrazów rozpoznane poprawnie zostały wszystkie kostki.

- Przykładowe wyniki dla obrazów o średnim stopniu skomplikowania

Skuteczność: 100%

Skuteczność: 100%

www.shutterstock.com · 1784454662

www.shutterstock.com · 1784454662

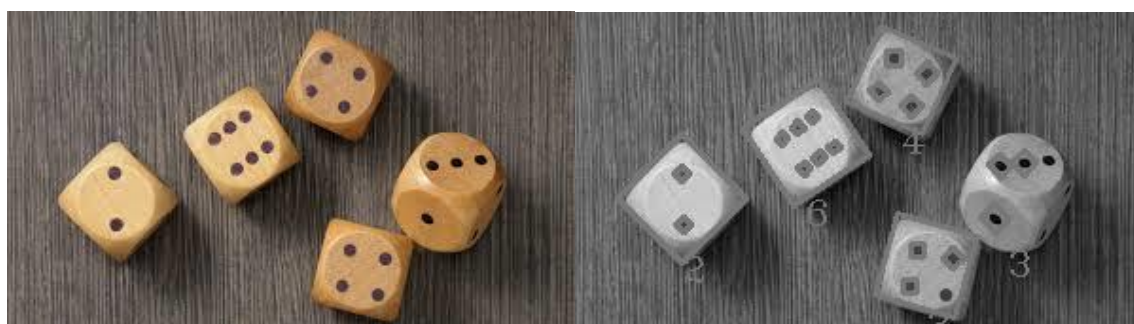
www.shutterstock.com - 1784454665

www.shutterstock.com - 1784454665

Skuteczność: 33% (rozpoznano poprawnie 2 z 6 kostek)

Skuteczność: 60% (rozpoznano poprawnie 3 z 5 kostek)

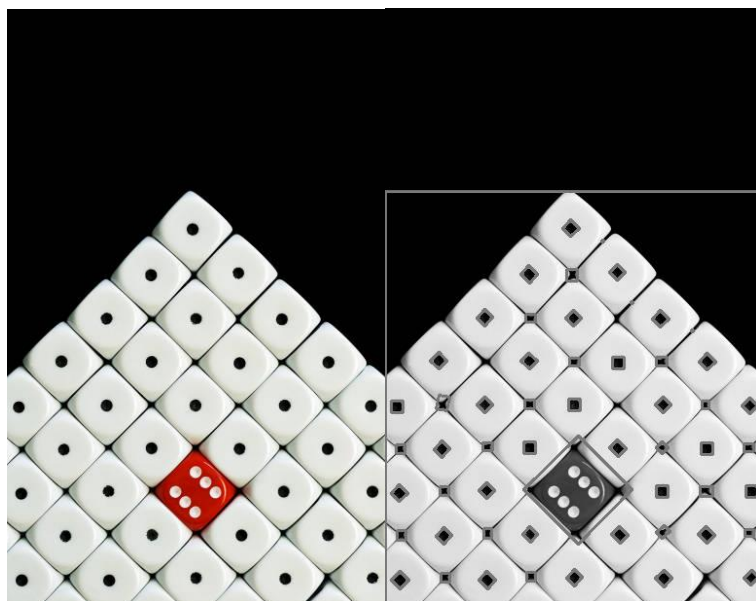
Lekko zróżnicowane podłoże oraz oświetlenie nie było problemem dla programu. Trudności natomiast sprawiało otoczenie w kolorze bardzo podobnym do kostki lub bardzo zróżnicowane a także kostki stykające się bokami.

Dla zdjęć o średni poziomie trudności skuteczność algorytmu wynosiła około 29%. Na zdjęciach bez komentarzy nie było żadnych poprawnie rozpoznanych kostek.

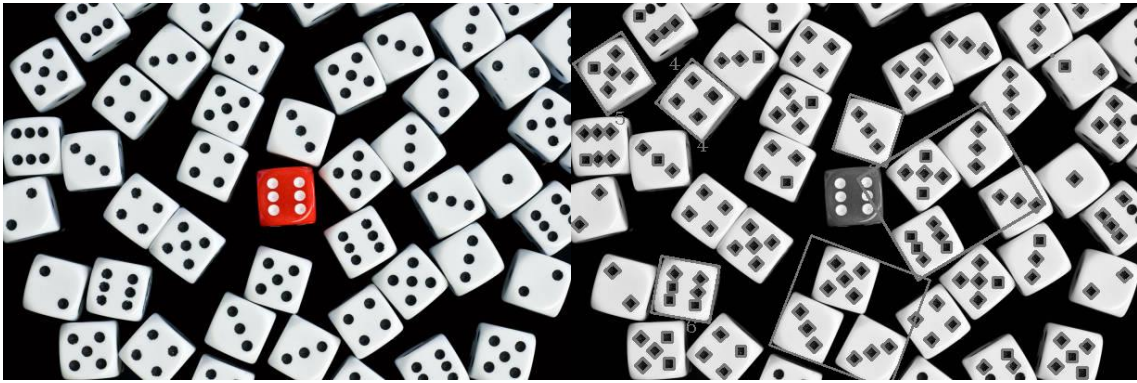
- Przykładowe wyniki dla obrazów o wysokim stopniu skomplikowania

Skuteczność: 2% (rozpoznano poprawnie 1 z 48 kostek)

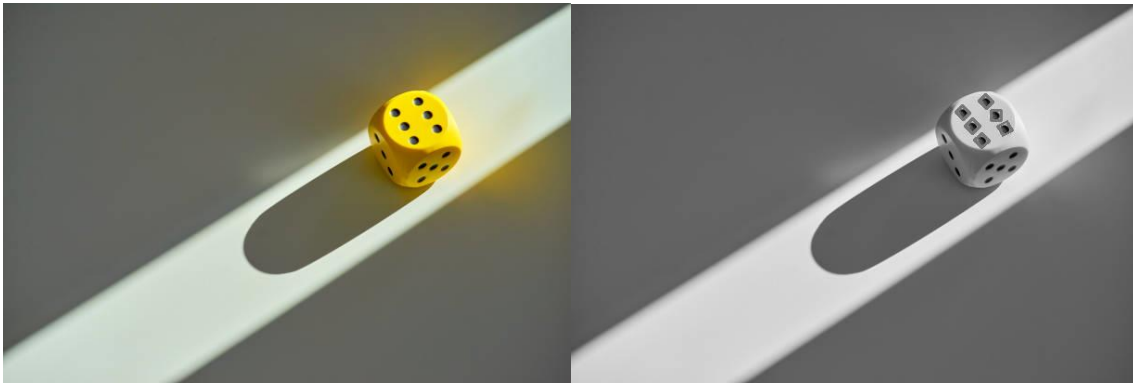

Skuteczność: 11% (rozpoznano poprawnie 4 z 35 kostek, zliczano tylko te w których wszystkie kropki były w całości w kadrze)

Skuteczność: 46% (rozpoznano poprawnie 11 z 25 kostek)

W tym przypadku program miał problemy z rozpoznaniem kostek stykających i nakładających się na zdjęciu oraz o różnych kolorach a także na tłach bardzo zróżnicowanych np. trzymany w ręku.

W trudnym zbiorze zdjęć kostek skuteczność wynosiła zaledwie około 5%, została rozpoznana tylko część kostek na zdjęciach gdzie była ich bardzo duża ilość. Jak wyżej, na zdjęciach bez komentarza nie rozpoznano poprawnie żadnej z kostek.

Podsumowanie

Stworzony algorytm jest w stanie rozpoznać kostki będące na w miarę jednorodnych powierzchniach, zwrócone w stronę obserwatora i nie stykające się. W takich przypadkach skuteczność potrafi dojść do 100%. Problemy zaczynają się pojawiać gdy w tle zaczynają się pojawiać inne obiekty lub cienie a także gdy nie ma wystarczających odstępów pomiędzy nimi. Częstokroć algorytm jest w stanie zaznaczyć kropki na kostkach lecz nie jest w stanie zinterpretować, że dany obiekt to kostka gdyż zlewa się ona np. z obiektami w otoczeniu. W trudniejszych przypadkach skuteczność algorytmu gwałtownie spada i potrafi dojść do zaledwie kilku procent.